

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра української мови та культури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної
роботи

12 12 2019 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Українська мова»

Для всіх галузей знань, спеціальностей та освітньо-професійних програм

Курс – 1 Семестр – 1(2)

Лекції	- 17	Екзамен	- 1(2) семестр
Практичні заняття	- 17		
Самостійна робота	- 56		
Усього (годин/кредитів ECTS)	- 90/3		

Індекс: РБ – Нф – Нсп./18– 1.2

СМЯ НАУ РП 12.01.01-01-2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Стецик Х.М.	викладач	Відповідальний за розробку РП
Бурлакова І.В.	завідувач кафедри української мови та культури	Погоджено
Кокарева А.М.	зам. декана ФЛСК	Погоджено
Азаренко О.В.	Декан	Погоджено
Бойченко С.В.	Декан	Погоджено
Волошин Ю.О.	Декан	Погоджено
Дмитрієв С.О.	Декан	Погоджено
Мачалін І.О.	Декан	Погоджено
Петровська С.В.	Декан	Погоджено
Чемакіна О.В.	Декан	Погоджено
Ягодзінський С.М.	Декан	Погоджено
Колотіліна Л.І.	методист вищої категорії	Погоджено

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Українська мова»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.01 – 01-2019

стор. 3 з 13

ПІДТВЕРДЖУЮ

Начальник відділу _____

Л.Ю.Бородінова

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 4 з 13	

ЗМІСТ

Вступ

1. Пояснювальна записка

1.1 Заплановані результати..... 4

1.2. Програма навчальної дисципліни..... 5

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Структура навчальної дисципліни..... 6

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг 7

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг..... 8

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг 9

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни

3.1. Методи навчання..... 11

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна) 12

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті.....12

4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів15

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 5 з 13	

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженням № 106/роз. від 13.07.2017 р., та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати.

Навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують мовно-мовленнєву компетентність фахівця будь-якої галузі.

Метою викладання дисципліни є формування комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння ними основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- удосконалити знання з граматики сучасної української літературної мови;
- підвищити культуру писемного мовлення професійного спрямування;
- збагатити лексику професійного мовлення;
- сформувати чітке розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів;

– виховувати повагу до української літературної мови та мовних традицій;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності**:

- знати місце української мови у серед інших мов світу; будову мовної системи;
- ґрунтовно засвоїти норми сучасної української літературної мови й практично оволодіти ними;
- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- сприймати, відтворювати, редагувати тексти різних стилів української мови;
- скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку.

Навчальна дисципліна «Українська мова» є базовою для вивчення навчальних дисциплін «Наукові комунікації у фаховій діяльності», «Іноземна мова», «Філософія», «Логіка».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме: **«Структурні та комунікативні аспекти функціонування української мови»**, який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль 1. Структурні та комунікативні аспекти функціонування української мови

Тема 1. Українська мова: сучасний стан розвитку

Мова як основа формування національного світогляду особистості. Літературна мова – соціально престижна форма національної мови, її ознаки. Комунікація як основна функція мови. Поняття державної мови. Основні концепції походження української мови. Етапи становлення української літературної мови. Особливості розвитку та функціонування української мови як державної мови в Україні на сучасному етапі. Статус державної мови в інших країнах світу сьогодні.

Тема 2. Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця

Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця. Комунікативні ознаки культури мовлення. Граматична та синтаксична правильність фахового мовлення. Мовленнєвий етикет. Конструкції службового мовного етикету. Особливості функціонування складних речень у професійному мовленні. Функціонування дієслівних форм у професійному мовленні.

Тема 3. Структурні та функціональні особливості розмовного стилю

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 6 з 13	

Стилістична диференціація сучасної української літературної мови. Розмовний стиль як один зі складників фахового мовлення. Специфіка функціонування різних груп лексики в розмовному стилі. Діалог та полілог як найтипівіші форми виявлення розмовного стилю в професійній сфері. Суржик, мовна надмірність та недостатність як проблеми розмовного стилю сучасної української літературної мови.

Тема 4. Наукова комунікація як складова фахової діяльності

Наукова комунікація: визначення та особливості. Інтелектуальні здобутки українців у контексті європейських та світових досягнень. Науковий виступ як усна форма представлення результатів досліджень. Академічна недоброчесність як проблема культури дослідника. Роль наукової діяльності в сучасному світі. Престижні міжнародні премії в галузі науки. Вимоги до оформлення первинних та вторинних наукових жанрів. Рецензування та захист наукових робіт. Основні правила бібліографічного опису джерел. Оформлення покликань і цитувань у тексті роботи. Електронна презентація наукового виступу.

Тема 5. Термін як основна лексична одиниця наукового стилю

Термін як основна лексична одиниця наукового стилю: дефініція, ознаки. Способи поповнення термінологічної лексики. Нормування та стандартизація термінології. Роль термінологічних словників у професійній діяльності. Загальнонаукова, міжгалузєва та вузькоспеціальна термінологія. Місце професіоналізмів та номенклатур у науковому стилі сучасної української мови. Новітні професійні запозичення. Історія та сучасний стан української авіаційної термінографії.

Тема 6. Документ як засіб писемної професійної комунікації

Офіційно-діловий стиль: лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості. Документ – основний вид ділового мовлення: визначення терміна, класифікація документів. Вимоги до оформлення найпоширеніших документів (заява, автобіографія, резюме, характеристика, трудовий договір, контракт та угода). Види ділового листування. Основні вимоги до оформлення службових записок, протоколів та витягів з протоколів. Реквізити та правила оформлення ділових листів.

Тема 7. Культура усного ділового спілкування

Індивідуальні та колективні форми ділового спілкування. Стратегія поведінки під час ділової бесіди. Співбесіда з роботодавцем. Етикет телефонної розмови. Правила ведення дискусії.

Тема 8. Сучасний стан публіцистичного стилю СУМ

Актуальність мовного питання в соціальних комунікаціях початку XXI століття. Мова українських ЗМІ як віддзеркалення стану мовної культури суспільства. Функціонально-стильові різновиди української мови в Інтернеті. Інновації в лексиці сучасного українського медіатексту. Мова засобів масової інформації в аспекті культури мовлення. Основні мовні проблеми ЗМІ. Способи підтримки української мови в Інтернеті. Шляхи покращення мовної ситуації у ЗМІ.

Тема 9. Сучасна українська мова: перспективи розвитку

Перспективи розвитку української мови. Інноваційні процеси в усному та писемному діловому мовленні. Перспективи розвитку наукового стилю та фахової термінології. Перспективи розвитку розмовного стилю сучасної української літературної мови. Шляхи подолання мовних проблем. Розвиток електронної документації. Перспективи розвитку та становлення індустрії україномовного програмного забезпечення у реальних та віртуальних системах інформаційного світу. Способи усунення інтерференційних проблем.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 7 з 13	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2.1

№ п.п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)				
		Усього	Лекції	Лаб./за няття	Прак тич./з анятт я	СРС
1	2	3	4	5		6
1(2) семестр						
Модуль №1 «Структурні та комунікативні аспекти функціонування української мови»						
1.1	Українська мова: сучасний стан розвитку	8	2		2	4
1.2.	Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця	8	2		2	4
1.3.	Структурні та функціональні особливості розмовного стилю	8	2		2	4
1.4	Наукова комунікація як складова фахової діяльності	10	2		2	6
1.5	Термін як основна лексична одиниця наукового стилю	10	2		2	6
1.6	Документ як засіб писемної професійної комунікації	10	2		2	6
1.7	Культура усного ділового спілкування	10	2		2	6
1.8	Сучасний стан публіцистичного стилю СУМ	9	2		2	5
1.9	Сучасна українська мова: перспективи розвитку	7	1		-	6
1.10	Модульна контрольна робота №1	10			1	9
Усього за модулем №1		90	17		17	56

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навч. занять (год)	
		Лекції	СРС
1(2) семестр			
Модуль №1 «Структурні та комунікативні аспекти функціонування української мови»			
1.1	Українська мова: сучасний стан розвитку	2	2
1.2	Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця	2	2
1.3	Структурні та функціональні особливості розмовного стилю	2	2
1.4.	Наукова комунікація як складова фахової діяльності	2	2
1.5	Термін як основна лексична одиниця наукового стилю	2	2
1.6	Документ як засіб писемної професійної комунікації	2	2
1.7	Культура усного ділового спілкування	2	2
1.8	Сучасний стан публіцистичного стилю СУМ	2	2
1.9	Сучасна українська мова: перспективи розвитку	1	6
Усього за модулем №1		17	22
Усього за навчальною дисципліною		17	22

2.4. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 8 з 13	

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практич. заняття	СРС
1(2) семестр			
Модуль №1 «Структурні та комунікативні аспекти функціонування української мови»			
1.1	Українська мова як державна мова в Україні	2	2
1.2	Культура мовлення як складова іміджу фахівця	2	2
1.3	Розмовний стиль як один зі складників професійного мовлення	2	2
1.4	Первинні і вторинні наукові жанри: вимоги до оформлення	2	4
1.5	Термін і його ознаки	2	4
1.6	Культура писемної ділової комунікації	2	4
1.7	Усне ділове спілкування: особливості, правила	2	4
1.8	Публіцистичний стиль української мови: особливості розвитку на сучасному етапі	2	3
1.9	Модульна контрольна робота	1	9
Усього за модулем №1		17	34
Усього за навчальною дисципліною		17	34

2.5. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1(2) семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	22
2.	Підготовка до практичних занять	25
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	9
Усього за навчальною дисципліною		56

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- робота в групах;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється під час проведення лекцій, на практичних заняттях, самостійному опрацюванні тем, роботі з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Литвин Л. П. Українська мова за професійним спрямуванням : теорія і практика : навч. посібн. / Л. П. Литвин, Г. С. Семеренко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. – 424 с.

3.2.2. Український правопис / Затверджено Українською національною комісією з питань правопису (протокол №5 від 22 жовтня 2018 року). – Режим доступу: [http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20\(2019\).pdf](http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf)

3.2.3. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник / С. В. Шевчук, І. В. Клименко – К. : Алерта, 2015. – 696 с.

Допоміжна література

3.2.4. Бабакова О.В. Нові тенденції розвитку української мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В.Бабакова. – Мелітополь, 2018. – 96 с.

3.2.5. Головащук С.І. Словник-довідник з українського літературного слововживання / С.І.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 9 з 13	

Головачук. – К.: Наук, думка, 2014. – 448 с. – (Словники України).

3.2.6. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення / Катерина Городенська / Ін-т укр. мови НАН України. – К.: КММ, 2015. – С. 92-94.

3.2.7. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю / П. О. Селігей. – К.: Києво-Могилянська академія, 2016. – 628 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

3.3.2. <http://www.rozum.org.ua/>

3.3.3. <https://language-policy.info/>

3.3.4. <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/14731>

3.3.5. <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/31297>

3.3.6. <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/19181>

3.3.7. <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/19177>

3.3.8. <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/13467>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1. та 4.1.1

Таблиця 4.1

1 семестр		Мах кількість балів
Модуль №1		
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Усна відповідь на практичних заняттях	24 (2x12)	
Тести	44 (4x11)	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 41 балів</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
Усього за модулем №1	88	
Семестровий екзамен		
Усього за дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою
Усна відповідь на практичному занятті	Тести	Виконання модульної роботи	
11-12	10-11	18-20	Відмінно
9-10	9	15-17	Добре
7-8	7-8	12-14	Задовільно
Менше 7	Менше 7	Менше 12	Незадовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 10 з 13	

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
Менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність екзаменаційної рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
Менше 7	Незадовільно

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-99	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.01 – 01-2019
		стор. 11 з 13	

67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А**, **87/Добре/В**, **79/Добре/С**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Українська мова»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.01 – 01-2019

стор. 13 з 13

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				